

PRILOZI POVIJESTI BRUSJA U 16. STOLJEĆU

Visko Dulčić, Split

Po predaji današnje selo Brusje na otoku Hvaru nastalo je najprije na lokalitetu današnjeg Gornjeg Brusja, koje je od današnjeg sela udaljeno oko 3 km. Gornje Brusje bilo je pastirska nastamba u kojoj je živio rod Dulčić. U početku su bila dva brata, od kojih je jedan odselio u današnje selo Rudinu kod Starog Grada i tamo su njegovi potomci dobili naziv Dulčić-Gospodin.¹

Po općepoznatoj legendi u selu Rudini, koju sam ja zapisao 1959. po pričanju Bartola Dulčića pk. Andrije iz Rudine i čiji je sadržaj slijedeći:

Rudinu Dulčićevu (postoji i Rudina Šoljan), odnosno Dulčice iz nje zovu i Gospodinovi, jer je jedan njihov (Dulčić) jedanput išao u Hvar i sreo Kugu (bolest) — on je Kugu zaklinjao da ne ide u Grad (Hvar) i uspio ju je odvratiti.

Kada ju je uspio odvratiti da ne ide u Hvar, pitao je kako će Hvaranima moći dokazati da ju je on odvratio da ne uništi ljude u gradu. Kuga mu je odgovorila da će ona dati sinjol (znak). Došavši ovaj u Hvar i pričajući da je uspio odvratiti kugu od grada — nisu mu htjeli vjerovati, ali je onda Kuga prošla jednim dijelom grada i sve pomorila (dala je sinjol) pa su mu povjerovali.

U Gradu su ga pitali što hoće za nagradu. On je tražio da se zove Gospodin — i to su mu dali i tako su se oni prozvali Gospodinovi, jer da i tako u Hvaru više nije bilo gospode.

Ova je legenda mogla nastati u 16. stoljeću, poslije pučkog ustanka pod Matijem Ivanićem. Naziv gospodin bio je naime pojam za plemića, koje su navodno pučani uništili sve — »tako u Hvaru više nije bilo gospode«. U 16. stoljeću je u Hvaru stvarno harala kuga: tako Ciccarelli piše da su Hvarane zbog pučkog ustanka zadesile, kao kazna turska navala (1571), kuga i druge nesreće.²

O Brusju za vrijeme pučkog ustanka ne znamo ništa, tj. o sudjelovanju Brušana ili nekom događaju vezanom za Brusje, jedino stoji predaja, koju i G. Novak navodi u svom »Pučkom ustanku« kako su pobili gospodu jer su se ovi rugali narodom; tako su i bili ulili inćoštra (crnilo) u koprivnicu (posuda s blagoslovljenom vodom u crkvi) da bi se narod ne znajući i križajući se moćenim prstima u koprivnicu, označio crnim križem na čelu — te se gospoda

¹ V. Dulčić, Nastanak sela Rudine, *Hvarski zbornik* 2, 1974, 282.

² A. Ciccarelli, Osservazioni sull' isola della Brazza e sopra quella nobilità, Venecija 1802, 64.

mogla rugati, našto je narod pobio gospodu i samo se jedan mali spasio, ko- ga je majka sakrila u dimnjak. Ovu sam predaju zapisao po pričanju pk. An- drije Lučića iz Brusja.

U 16. stoljeću je već formirano naselje današnjeg Brusja, kao centralno naselje više pastirskih nastambi: ono je bilo na mnogo zgodnijem položaju nego Gornje Brusje i imalo je središnji položaj u odnosu na bruške terene: Gornje i Donje vale, kao Ponjevice i Vorhe. U selu je pogodan teren s glinom (Kalina) gdje je bila lokva s vodom, iako su se i dalje koristili lokvom Pro- pod, kao i Gornje Brusje. Prve kuće su vjerojatno bile u suhozidu, i još po- stoje njihovi zidovi u Brusju. Najstarija kuća je po predaji Vavetova kuća u središtu sela tzv. Štrodi. Na formiranje današnjeg Brusja, odnosno napušta- nje Gornjeg Brusja utjecao je dolazak novih rodova osim do tada jedinih Dulčića i ekonomske prilike, koje su na Otoku u 16. stoljeću postigle jači razvoj.³ Formiranje današnjeg Brusja možemo staviti pred kraj 15. i početkom 16. stoljeća. Za razliku od Gornjeg Brusja današnje se Brusje u jednom do- kumentu naziva i Velo Brusje.⁴

Ne možemo opširnije pisati o Brusju u 16. stoljeću, jer su dokumenti vrlo oskudni. Osvrnut ćemo se na nekoliko dokumenata iz 16. stoljeća vezanih za Brusje.

a. Teren Kremac

Spis broj 1/1571 (Župski arhiv Brusje). Usput napominjemo da je to i je- dini spis, i to prijepis, a ne original iz tog stoljeća, te ujedno i najstariji spis u Župskom arhivu Brusje. Donosimo podatke iz spisa:

8. V 1571. ugovor napravljen u općinskom uredu u Hvaru. Radi se o ku- poprodaji kojom Dobra Dračica, žena pk. Ivana i njihova kći Katarina, prodaju zemljište djelomično zasađeno lozom, smješteno u Brusju na mjestu nazvanom Kremac dolac u duljini od 230 koraka i širine 56 koraka. Tom zemljištu gra- niči s istoka zemljište Mandaljene, kćeri Marina Radišića, a s juga dijelom Tonšić iz Krajine, javni put i Kremaška glavica. Spomenuta majka i kći pro- daju zemljište Dulčić Matiju Jakovljevu za 20 dukata. Ugovor je potvrđen u Starom Gradu u kući Dobre Dračice 4. X 1571. Original su spalili Turci, te je spis prepisao javni bilježnik 11. V 1571.

U navedenom izvratku iz ugovora radi se o zemljištu u neposrednoj blizi- ni današnjeg Brusja, koje i danas nazivaju Kremac, dok se Kremaška glavica danas zove Crikovno ili Crikovno glavica jer je u posjedu Župne crkve. Iz navedenog dokumenta vidimo da je jedna starogradska obitelj imala posjed na Brusju, koji je vjerojatno dobila gratiom (na Brusju kažu gracija) te ga davala u zakup Brušanima. Saznajemo i za nove stanovnike (rodove u Bru- sju) Radišić i Tonšić iz Krajine (Makarsko primorje i njegovo zaleđe), a i da su Brušani već toliko ekonomski ojačali da kupuju zemljišta.

Prema zapisu don Jurja Dulčića postoji spis-oporuka Nikole Dračica (Spinetti) koja je napisana 27. IX 1528. u kojoj navodi da se želi pokopati u

³ I. Kasandrić, Proizvodni odnosi u Hvarskoj komuni do konca XVI stoljeća, *Mogućnosti* XIX, 1972, br. 1, str. 95.

⁴ I. Kasandrić, Gratia — poseban oblik agrarno-proizvodnog odnosa na području Hvarske komune do XIX stoljeća, *Mogućnosti* XIV, 1967, br. 3, 6.

Sl. 1. Vavetova kuća, po predaji najstarija kuća u Brusju

katedrali sv. Stjepana i ostavlja vinograd nazvan Kremac dolac u Brusju za gradnju crkve sv. Luke, ali tek poslije smrti njegove žene Cvite (Flora). Dok se ne sagradi crkva, neka vinograd uživa svećenik Ivan Račić (ŽAB — arhiv don Jurja Dulčića, naučni radovi).⁵

⁵ Župski arhiv Brusja, Arhiv don Jurja Dulčića, naučni radovi. — Pk. don Juraj Dulčić nije navodio točno izvore, ali je prikupljao građu o prošlosti Brusja i njegovi podaci su prilično pouzdani.

Spomenuta crkva sv. Luke na Brusju nije sagrađena. Vidljivo je da je Kremac dolac bio u posjedu obitelji Dračica i prije njegove prodaje Matiju Dulčiću.

b. Crkvice u Viri

U tzv. kodeksu Botteri u Dominikanskom arhivu u Starom Gradu nalazi se prijepis molbe-nadarbine (beneficij). Donosimo podatke iz spisa:

Dne 24. V 1596. biskup hvarski Petar odobrava gradnju crkvice Blažene djevice Marije od Ružarija u uvali Ložišća, po pučki zvane Sokolica, na traženje paron Petra Dujmovića. Dujmović želi sagrađiti crkvicu koja bi bila dugačka 5 venecijanskih paša i široka 4. Obvezuje se da će crkvu opskrbiti zvonom s konopom. Za opskrbu crkve dajem svoj vinograd u Starom Gradu u polju Sv. Stjepana (Starogradsko polje o. p.) sa 17 stabala smokava. To zemljište graniči sa zemljištem njegova brata Luke. Dujmović želi sagrađiti crkvicu u prvom redu radi onih koji su često u uvali i koji bi tako imali svake nedjelje i svetačkog dana svetu misu.

Ovdje je riječ o uvali koju danas nazivaju Vira,⁶ zapravo Vela Vira, a koju su sve do 19. stoljeća nazivali Sokolica, a u najstarije doba i Ložišća. Spomenuta uvala je od davnine služila kao istočna, pomoćna luka grada Hvara, odnosno i ribarska luka; koju funkciju i danas nastavlja kao trajektna luka grada Hvara.

Danas uz samo žalo, sa sjeverne strane u istoj uvali postoje ostaci crkvice Rosarija, koju je sagrađio Dujmović. Do danas je sačuvan samo istočni dio crkvice (apsida) s dijelom krova i pločnik čitave crkvice. Crkvice je duga 7, široka 5,5 i visoka 5 m — mjereći s vanjske strane (zid je debeo 0,85 m), što odgovara mjerama koje navodi Dujmović. S istočne strane je visoka samo 2,8 m jer je ta strana prislonjena uz obronak.

Pločnik je od kamenih kvadera, zid od kamena izvađenog u okolini tzv. bašetine, svod od tufa pokriven kamenim pločama. Crkvice je pravokutna oblika i nema istaknute apside. Ulaz je bio okrenut prema moru uvale. U zadnje doba je služila za sklonište ribara, koji bi se sklonili od kiše pod ostatkom svoda i tu ložili vatru; danas kada je izgrađena trajektna luka ne služi ničemu. Trebalo bi je konzervirati, odnosno imati na umu u daljnjoj izgradnji luke kao spomenik kulture.

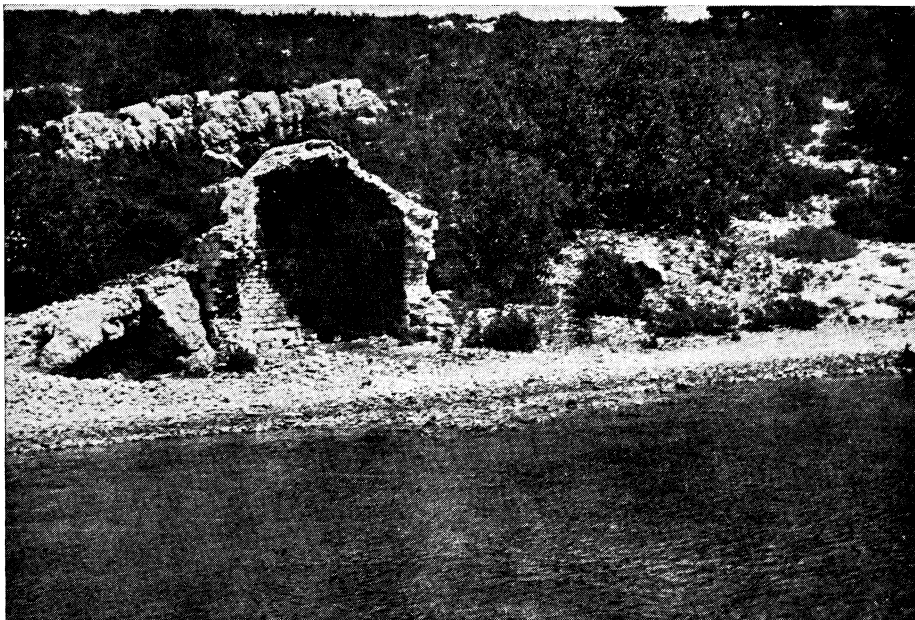
Prema jugu u samom dnu uvale, dvadesetak metara od crkvice je tzv. Ivulina kuća, koja je bila posjed nekih hvarskih obitelji, a sada je vlasništvo Miće Mihovilčevića iz Brusja. Kuća je duga 10,3, a široka 8,9 m. Građena je na kat. U zadnje vrijeme je prilikom pregrađivanja prilično devastirana — što je velika šteta. Kuća je mogla zadržati svoj izvorni oblik i isto biti prilagođena stanovanju jer je jedinstvena na Otoku.

Kat je bio pokriven kamenim pločama i kasnije je nadograđen. Nad vratima s istočne strane (ulaz na kat) bila je uklesana godina 1830, tj. godina nadogradnje kata. Oko kuće je šuma i ima jedan dolac obradive zemlje, gdje se sadio vinograd i odatle stari naziv Ložišće — no glavna namjena kuće

⁶ Naziv Vira nalazimo već 1629 (Kaptolski arhiv Hvar), ali se usput naziva i Sokolica.

bilo je ribarstvo. Kuća je imala krušnu peć, cisternu za vodu, korita za mašćenje mreža, stupove za lozu (odrina) itd.

Možemo pretpostaviti da je donji dio (prizemlje) bilo vlasništvo Dujmovića, koji je i izgradio crkvicu, tu solio srdele i smještao ribarsku družinu, pogotovo za ljetnjeg ribolova; te je radi te družine, a i ostalih ribara, koji su

Sl. 2. Ostaci crkvice Ružarija u uvali Vira

se koristili uvalom sagradio crkvicu. On je imao brod ili brodove, na što upućuje naziv paron.

U susjednoj uvali Mala Vira nalazi se stara prizemna kuća, duga 11, a široka 7 m. Nadsvođena je tufom i nad vratima ima jedan stilizirani reljef.⁷ Kuća je u starije doba bila posjed plemićke obitelji Bolica, koji su je dali poslije franjevcima u Hvaru; kasnije je bila u posjedu obitelji Barbarić iz Brusja, a u novije doba je vlasništvo Brušanina Luke Perinića pk. Vicka.

U Brusju postoji predaja, koju sam čuo od spomenutog Luke Perinića, da je tu prije stanovao fratar, koji nije išao u ribolov, nego je za ljetnog ribolova govorio misu za ribare i dobivao dio ulova ribe, kao drug (sudionik ribolova), što upućuje da se i dosta kasnije prakticirao običaj, koji je ustanovio graditelj crkvice Dujmović. Po jednoj verziji govorila se misa i u samoj kući u Maloj Viri, no to nije vjerojatno. Možda su ostaci kamina u istoj kući dali ideju o oltaru, tj. da je u kući bio oltar.

⁷ Reljef je pravokutna oblika, gornji rub je oivičen gotičkim »zupcima«. U sredini je kao neki torzo u oklopu. Sa strana torza su slova F i C, u dnu je rimska brojka XIII. Ne može se dati puno detaljniji opis, jer je reljef oštećen.

Svakako ova predaja ima povijesnu podlogu. Uvala Mala Vira je u neposrednoj blizini uvale Vela Vira i udaljenost od spomenute kuće Perinića do crkvice je nekoliko minuta. U navedenim uvalama, kao i susjednoj uvali Pribinja i drugim uvalama bilo je uvijek ljudi, koji su obrađivali vinograde, gradili vapnenice, odnosno sjekli šumu za njih i išli u ribolov. Zbog zauzetosti poslom nezgodno im je bilo ići na misu u Hvar ili u Brusje, te je Dujmović, koji je bio imućan, a dio prihoda imao i iz Vire, tu sagradio crkvicu.⁸

c. Bruška prezimena u Hvarskim maticama

Brusje do 1730. nije imalo svoje župe, nego je kao prigradsko naselje pripadalo župi grada Hvara u kojem su i pokapali svoje pokojnike. U Hvaru postoje matice tek od 16. stoljeća, tj. nemamo popisa umrlih, rođenih i krštenih prije spomenutog stoljeća.

Matica krštenih, knjiga I od 1516. do 1583 (Župski arhiv Hvar) spominje slijedeće Brušane:

5. V 1518. krštena Ivana kći Hektora Hektorovića i Margarite iz Brusja,⁹ (pag. 110).

20. X 1519. krštena je Katarina, kći Petra Palirića (danas se prezivaju Palarić o. p.) i žene mu Marije (pag. 3).

21. IV 1521. kršten je Juraj, sin Luke Dulčića (Dullichich) i žene mu Margarite (pag. 43).

1533. krštena Lucija, kći Luke Dulčića i žene mu Dobre. Kum je Radišić (pag. 163).

1563. krštena Lucija, kći Marina Palirića (pag. 175).

27. X 1532. krštena Magdalena, kći Marjana Radišića i žene mu Petronile (pag. 194).

21. VII 1538. krštena je Magdalena, kći Marina Radišića i žene mu Petronile. Kumovi su Ivan (Zane) i Dobra Dulčić (pag. 200).

5. I 1546. krštena je Marija, kći Ivana Marčića (pag. 205).

18. I 1546. krštena je Marija, kći Filipa Radišića (pag. 206).

18. I 1550. krštena Marija, kći Filipa Radišića (pag. 209).

⁸ Građenje crkvice Rosaria od Dujmovića moglo bi možda uputiti da još nije bio sagrađen biskupski ljetnikovac u istoj uvali, sa suprotne strane Dujmovičeve crkvice; naime, spomenuti ljetnikovac ima svoju crkvicu, tj. misa se za ribare i ostale mogla govoriti i u biskupskoj crkvi. Danas je taj ljetnikovac i crkvica vlasništvo bruške obitelji Zaninović.

⁹ Čudno je da se jedan Hektorović, tj. plemić oženio Margaritom iz Brusja. Hektor je s Margaritom imao sinove: Antuna, Dinka, Marina, Vicka i Franju. Marin se bavio pisanjem, te je napisao kroniku o navalni Turaka na Hvar 1571. Franjo umre u cvijetu mladosti, pa mu rođak Petar (Hektorović) ispjeva nadgrobnicu:

»I Stari Hvar ovi, u kom se porodi,
Ožalosti i Novi i sve kud god hodi.«

Marin je bio oženjen Katarinom Barbis. Katarina je imala dvoje djece: kćer Margaritu i pjesnika Petra Hektorovića (P. Kuničić, Petar Hektorović, njegov rad: Tvrdalj, Dubrovnik 1924, 14, 15) — prema navedenom Margarita iz Brusja bila je baka pjesniku Petru Hektoroviću.

7. X 1557. krštena Magdalena, kći Luke Marčića i žene mu Margarite. Kum Stjepan iz Krajine (pag. 215).

10. III 1559. krštena Magdalena, kći Dinka Marčića (pag. 217).

4. III 1525. krštena Nikoleta, kći Petra Palarića (pag. 229).

4. XII 1532. kršten Nikola, sin Stjepana Radišića (pag. 231).

Matica krštenih, knjiga II od 1583. do 1695:

29. X 1583. kršten Filip, sin Cvitana Radišića (pag. 113).

20. III 1583. kršten Ivan, sin Petra Marčića (pag. 172).

4. III 1584. kršten Matij, sin Viska Marčića (pag. 225).

Prema navedenim izvancima iz matice vidljivo je da Brusje u 16. stoljeću nije imalo mnogo stanovnika. Prema prvom do sada poznatom popisu, Brusje je tek 1673. imalo 108 stanovnika. U maticama se ne navodi da su iz Brusja jer se Brusje smatralo predgrađem grada Hvara, tj. smatralo se da su iz Hvara i nisu navodili mjesto odakle su (osim Margarite udane Hektorović), ali su ovo sigurno bruške obitelji. Potkraj 16. stoljeća spominje Barbarića, ali mislimo da se tada još ne radi o bruškim Barbarićima. Za neke navodi da su iz Krajine, tj. doseljenici, dok su drugi stariji stanovnici. Ponekad se javlja dva puta dijete istog imena i istih roditelja. Valjda je prvo dijete umrlo, pa su drugom stavili isto ime.

Kumstvo upućuje i na sveze s pojedinim hvarskim (Grad) obiteljima (kolonat i sl.). Do kumstva se mnogo držalo. Kumove nazivaju *compadres*, tj. suroditelji. Kumovi su ponekad samo Brušani, ali i po jedan Brušanin i po jedan građanin; ponekad i plemić.

Obitelj Radišić je neko vrijeme stanovala u uvali Radočinac, a obitelj Marčić u bruškom predjelu Marčića lokva. Tamo se i danas vide ostaci kuće u suhozidini i lokve za vodu (mada im je bila blizu velika lokva Propod). Palarić (Palarić) imaju i danas u živo zidanu kuću, koja je među najstarijim u selu. Po predaji Palarić je došao iz Italije. Prodavao je sita i oženio se jednom »kadunom« Šamoretovom. Šamore je obiteljski nadimak porodice Dulčić. Izgleda da je Palarić prvi doseljenik u Brusje u kojemu su prije bili samo Dulčići.¹⁰

Bilješke iz Kaptolskog arhiva u Hvaru

Prilikom inventarizacije Kaptolskog arhiva u Hvaru¹¹ naišao sam u pojedinim spisima da se spominje Brusje u 16. st.; navodim te bilješke:

23. V 1540. Mate, sin Radoja Filegovića, duguje Nikoli Dulčiću 14 lira. Filegović se obvezuje za vraćanje dugova dati 4 badnja masta, i to jedan

¹⁰ Marčića (kao i Radišića) danas nema u Brusju. God. 1721. spominje se Maričić iz Brusja, koji unajmljuje kuću u Hvaru blizu katedrale Sv. Stjepana (Kaptolski arhiv Hvar). Maričići su potomci Marčića iz Brusja. Grad Hvar kao susjedno naselje i ekonomski privlačnije od sela bio je od davnine stjecište migracija iz Brusja, tako da niz rodova u Hvaru potječe iz Brusja. Brušani su u strani od katedrale do glavice Sv. Nikole (grobište) imali dosta svojih kuća, kojima su se koristili dok još nisu imali svoje samostalne župe, a i kasnije. Kao zadnje, tako reći do danas su ostale kuće obitelji Miličić-Barko i Palarić-Bajlo. Inače stariji Hvarani se sjećaju koje su kuće bile bruške.

¹¹ V. Dulčić, Inventar Kaptolskog arhiva u Hvaru, Hvar 1972 (umnoženo kao rukopis).

nastupne jematve (berbe grožđa), drugi druge i tako do podmire duga. Ako Filegović ne bi dao Dulčiću obećani mast (vinski mošt), ovlašćuje ga da mast kupi na svoj trošak i račun, računajući mast prema cijeni vina po kojoj se vino bude u to doba prodavalo. Ovaj ugovor potvrđen svjedocima, napisao je notar.¹²

Iz gore navedenog spisa vidljivo je da Brušani više nisu samo pastiri i da su pojedinci u 16. stoljeću i ekonomski ojačali tako da i posuđuju novac.

Bruški tereni se spominju u spisima koji govore o posjedima pojedinih plemićkih i građanskih porodica u 16. stoljeću: tako u KAH postoji svezak o uvali Grabovac (Veliki Grabovac, jer postoji i Mali Grabovac o. p.) koji je bio u posjedu obitelji Grifić, kasnije nasljedstvom i obitelji Bertučević.¹³ U svesku su crteži posjeda i kuća spomenutih plemićkih porodica.

Sličan je slučaj i s uvalom Lučišća, koja je također bila u posjedu obitelji Bertučević, gdje ih je posjetio Petar Hektorović.¹⁴ Bertučevići su u uvali imali svoju kuću.

1540. Chibishievich ostavlja svoj posjed u uvali Pribinja hvarskom Kapitolu. Uvalu Pribinja nazivaju današnji vlasnici i Čibikovica, što dolazi od prezimena ovdje spomenutog vlasnika iz 1540.

Na Brusju ima šest plemićkih ljetnikovaca: Mancirovo, Njivice, biskupski ljetnikovac u samom selu i biskupski ljetnikovac u uvali Vela Vira. Plemićke kuće u uvalama Lučišća, Veli Grabovac i Maloj Viri već su spomenute. Ne znamo vrijeme njihove gradnje. Ti ljetnikovci nisu bili samo kuće za odmor nego i gospodarski objekti, slično rimskim vilama.

S u m m a r y

BRUSJE IN THE 16TH CENTURY

The present-day village of Brusje on the Island of Hvar developed from several shepherd habitations on a territory which, under the communal Statute, enjoyed immunity from private usurpation (not always observed in practice).

The nucleus developed from the earlier habitation of Gornje Brusje, which was inhabited by the Dulčić family (the name is first mentioned in the 15th century). A part of the Dulčić family founded the present-day village of Rudina. The name *Gospodin* (Lord) for the Dulčićs of Rudina sprang up, as legend has it, at a time when there were no longer any lords in the town of Hvar, and when one of the Dulčićs, later to be called *Gospodins*, saved the town plague.

¹² Dulčić, n. dj., 147 — župa Brusje.

¹³ Dulčić, n. dj., 108.

¹⁴ P. Hektorović, Ribanje i ribarsko prigovaranje (priredio Ramiro Bujas), Zagreb 1951, 27—31.

The oldest document in the parish archives of Brusje dates back to the 16th century; in the same century the inhabitants of Brusje were mentioned in the Register of Deaths, while other documents show that they built a church of the Lady and had the intention of building a church dedicated to St. Luke. Apart from the Dulčićs other families are mentioned. The surviving documents also show that in the 16th century Brusje developed other economic activities (besides cattle breeding) which resulted in an agglomeration of the population of the earlier shepherd habitations on the more conveniently located site of present-day Brusje. Thus a Mediterranean type of village emerged with economic activities which practically did not exist before. In the 16th century Brusje made a leap forward in economic life, which was accompanied by the beginning of privatisation of the major part of communal land.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU — INSTITUT ZA HRVATSKU POVIJEST

INSTITUTE OF CROATIAN HISTORY
ИНСТИТУТ ХОРВАТСКОЙ ИСТОРИИ

RADOVI

10

ZAGREB

1977

UREDNIČKI ODBOR

Ljubo BOBAN, Ljubiša DOKLESTIĆ, Josip ADAMČEK, Hrvoje MATKOVIĆ

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

JOSIP ADAMČEK

UREDNIK

NIKŠA STANČIĆ

Radovi 10

Izdavač

**Sveučilište u Zagrebu
Centar za povijesne znanosti
Odjel za hrvatsku povijest
Zagreb, Krčka 1.**

Za izdavača

dr Josip Adamček

Prijevod

dr Vera Andrassy (engleski)

dr Blanka Jakić (njemački)

Nada Cekić (ruski)

dr Vlasta Vince (slovenski)

Lektor i korektor

Branko Erdeljac

